

Zápis řádného jednání Výkonného výboru ČAS, které se konalo 17. května 2021 od 9:30 online

Účastní online: Radek Dřevěný, Petr Heinzel, Lumír Honzík, Miloš Podařil, Petr Scheirich, Petr Sobotka, Lenka Soumarová, Pavel Suchan. Omluveni: Marcel Bělík, Vladislav Slezák. Revizoři online: Jan Kožuško, Eva Marková. Omluven: Martin Černický.

1. Astropis

David Ondřích po opakovaných urgencích poslal první návrh sazby čísla Astropisu Speciál, který měl být původně vydán ke 100 letům ČAS. Bohužel ukazuje stav publikace, který byl již před organizační schůzkou v říjnu 2020. Protože vydání Astropisu Speciál se stále odkládá, Heinzel přišel s návrhem vydat reprezentativní publikaci o ČAS u nakladatelství Academia. Jeho ředitel Jiří Padevět s tím předběžně souhlasí. Osobního jednání s ním se zúčastní Heinzel a Sobotka. Došlo ke zpoždění ve vydávání Astropisu a zároveň nevyšly žádné Kosmické rozhledy ve Speciálu 2020, a tak se číslo Kosmických rozhledů 5/2020 dostane ke členům až v červnu 2021. Nápravu situace projednají s Astropisem Sobotka a Soumarová.

2. Ceny ČAS

VV jmenoval komisi pro udělení ceny Littera Astronomica 2021 ve složení: Hejkalová, Kanzelsberger, Podařil, Scheirich, Sobotka, Soumarová. K předání ceny dojde na 31. Podzimním knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě 15. října, pokud to dovolí epidemiologická situace. S ročním zpožděním bude ve stejný den předána Littera Astronomica za rok 2020, jejím laureátem je Doc. Michal Švanda. Oba laureáti pronesou přednášky. VV přijímá návrhy na udělení Kopalovy přednášky do 31. května. Odborná komise rozhodla o laureátovi Nušlovy ceny 2021. Cena bude předána v prosinci spolu s cenou loňskou.

3. Sjezd ČAS

VV rozhodl, že 21. řádný sjezd ČAS se uskuteční 18. září v Planetáriu Praha a z epidemiologických důvodů bude jednodenní. Účast na sjezdu bude možná pro delegáty, kteří buď prodělali nemoc COVID19, nebo jsou očkovaní nebo prokáží negativní PCR test (v případě potřeby uhradí ČAS). Sobotka zašle složkám 40 dní před konáním sjezdu aktuální počty kmenových členů složek, které určují počet delegátů složky. VV ČAS vyzývá složky a členy ČAS k zahájení předvolební diskuze a k předkládání návrhů na kandidáty do Výkonného výboru ČAS. Na sjezdu budou předány ceny, jejichž předání nebylo v roce 2020 možné: Kvízova cena (Jan Kondziolka), Kopalova přednáška (Josef Durech) a Cena Jindřicha Zemana za astrofotografii. Podařil přijímá všechny podněty na úpravy Stanov ČAS. Sobotka připraví program sjezdu.

4. Výroční zprávy 2019 a 2020

Sobotka obdržel v květnu poslední chybějící příspěvek do Výroční zprávy 2019 a zpráva ČAS bude v červnu po více než ročním odkladu zveřejněna. Ve Výroční zprávě za rok 2020 stále ještě jeden příspěvek chybí a nemůže být zveřejněna. Řeší Sobotka.

5. Hospodaření ČAS a revize

Čas obdržela od RVS na svůj účet provozní dotaci v rekordní výši 525 000 Kč. VV schválil rozdělení dotace složkám v celkové výši 210 000 Kč s tím, že o 20 000 Kč mohou složky žádat speciálně na konkrétní projekty. Smlouvy se složkami vystaví a dotaci rozešle Dřevěný. Revizní komise provedla 30. 4. kontrolu hospodaření za rok 2020. Neshledala žádné závažné nedostatky. Drobné nedostatky byly u některých dohod o provedení práce a týkaly se nesouladu datumů.

6. Noc vědců 2021

Proběhne v pátek 24. 9. 2021. Tématem bude "čas". Koordinátorem zůstávají Ostravská univerzita a VŠB. Na astronomickou část Noci vědců byla rozdělena dotace 530 600 Kč. Z toho 150 000 Kč bude použito na online film a podcasty, které natočí ČAS centrálně. Jednotliví organizátoři tak v případě nekonání prezenční formy akce nebudou muset dodávat online verzi. Ostatní prostředky byly rozděleny podle přihlášek, historie aktivit z minulého roku a návrhu koordinátora s drobnými korekcemi, které navrhnul Slezák. Online program připravují Slezák, Suchan a Planetum.

7. Autorská práva fotografií

Ve zvýšené míře dostávají české hvězdárny, planetária a další subjekty emaily zahraničních právníků, kteří požadují uhrazení poplatků v řádu stovek Eur za údajně neoprávněné užití fotografie zahraničního fotografa na internetu. VV apeluje na složky ČAS a další subjekty, aby si hlídaly licence použitých fotografií. U každého snímku musí být uvedeno jméno autora a licence. Zejména pokud jde o použití fotografie nebo ilustrace v souvislosti s jakoukoliv akcí, ze které má organizaci jakýkoliv příjem (jde např. o pozvánku na přednášku se vstupným atd.), je nutné striktně dodržet licenční pravidla jednotlivých fotografií nebo ilustrací. VV upozorňuje, že řada příchozích mailů od těchto právníků balancuje na hranici podvodu a je lepší se poradit s našim právníkem a neplatit hned. VV nabízí konzultaci, pokud dojde k dalšímu případu. Kožuško navrhuje dát do stanov ČAS informaci o adrese soudu, u kterého lze vést s ČAS soudní spory. Mohlo by se tím zamezit tomu, aby byla ČAS žalována v zahraničí.

8. Zatmění Slunce

Dne 10. června nastane částečné zatmění Slunce viditelné z ČR od 11:40 do 13:40. Slunce bude zakryto sice jen ze 17 %, ale je to jediné zatmění viditelné letos od nás. Na astro.cz vzniká [stránka o zatmění](#). VV vyzývá složky ČAS i hvězdárny, aby zaslaly svůj program na info@astro.cz.

9. Spolupráce ČAS a SAS

VV projednal návrh memoranda o spolupráci mezi Slovenskou a Českou astronomickou společností. K návrhu není připomínek, VV se těší na spolupráci. Konečnou verzi schválí VV a Memorandum podepíší předsedové Petr Heinzel a Rudolf Gális.

10. Komitét ČNKA

Dne 13. dubna bylo zvoleno na funkční období 2021 až 2026 nové složení Českého národního komitétu astronomického (ČNKA), který zastupuje ČR v Mezinárodní astronomické unii (IAU). Členy jsou Jan Palouš (předseda), Zdeněk Mikulášek (místopředseda), Michal Švanda (tajemník), Miroslav Bárta, Jiří Borovička, Soňa Ehlerová, Jiří Grygar, Petr Hadrava, Vladimír Karas, Jiří Kovář, Ondřej Pejcha, Michael Prouza a David Vokrouhlický. ČAS jako zřizovatel členům ČNKA vystavil jmenovací dekrety. Nově bude na každé jednání ČNKA zván zástupce ČAS s hlasem poradním (aktuálně Petr Heinzel).

11. 100 let ČR v IAU

V roce 2022 uplyne 100 let od vstupu Československa do Mezinárodní astronomické unie. Náš stát se stal členem na 1. valném shromáždění v roce 1922 v Římě. VV navrhuje věnovat tomuto výročí ve spolupráci s ČNKA část setkání složek ČAS na jaře 2022. Výročí bude také motivem členské průkazky ČAS pro rok 2022.

12. EAS

Heinzel domluvil s RVS a Akademií věd, že bude za ČAS hradit nově zřízený poplatek kolektivního členství v Evropské astronomické společnosti (EAS) ve výši 1000 Eur ročně. ČAS se tím stává tzv. „organizational member of EAS“.

13. Členská evidence

Petr Bartoš ze Skupiny pro historii astronomie informoval, že 30. 4. 2021 převzal z Archivu AV ČR celkem 4 archivační krabice, jejichž obsahem je členská evidence ČAS od roku 1917 do roku 1958 a přehled činnosti v období 1959 - 1974 (neúplný). Vše se podařilo naskenovat (cca 4200 stran) a bude připraveno k bádání. VV velmi děkuje za tuto činnost.

14. Beskydská oblast tmavé oblohy

Suchan informoval o jednáních týkajících se Beskydské oblasti tmavé oblohy a činnosti soukromého subjektu "Park tmavé oblohy", bývalé "Hvězdárny Beskydy". Dochází k záměně názvů a zmatečnosti. Po několika dopisech včetně doporučené zásilky je jednání neúspěšné, protože druhá strana odmítla jednání. Moderace se ujala Ostravská pobočka, za což VV ČAS děkuje. Uskuteční se společné jednání. Řeší Suchan coby předseda Odborné skupiny pro řešení světelného znečištění.

15. Přijetí nových členů

VV ČAS přijal nové členy: Tomas Baran (Klub astronomů Liberecká), Petr Cink (Amatérská prohlídka oblohy), Darina Černá (Astronomická společnost Chomutov), Milan Hálek (Astronautická sekce), Luboš Hrádek (Pražská pobočka), Jiří Janák (Amatérská prohlídka oblohy), Adam Jelínek (Pražská pobočka), Jiří Jetmar (Kosmologická sekce), Michal Karlický (Kosmologická sekce), Michal Klihavec (Astronomická společnost Chomutov), Lenka

Česká astronomická společnost

Sekretariát ČAS, Astronomický ústav AV ČR, Fričova 298, 251 65 Ondřejov
<http://www.astro.cz>, cas@astro.cz

Kozáková (Pražská pobočka), Jozef Kozár (Pobočka Brno), Eva Kubicová (Ostravská pobočka), Leona Ledinská (Amatérská prohlídka oblohy), Radek Matoušek (Amatérská prohlídka oblohy), David Řezáč (Amatérská prohlídka oblohy), Pavel Studecký (Pražská pobočka), Veronika Šajtarová (Pražská pobočka), Michal Šrejber (Amatérská prohlídka oblohy), Martin Vilášek (Ostravská pobočka), Marek Wolf (Sekce proměnných hvězd a exoplanet).

Termín příští schůze VV ČAS bude upřesněn později dle vývoje epidemické situace.

Zapsal Sobotka, zápis schválil VV elektronickým hlasováním.